

De toestand van onze wegen... Problemen met schade door putten in de wegen zijn nog altijd niet opgelost.

Enkele tips voor een efficiënter verhaal...

De wegbeheerder (gemeente, provincie of gewest) is verantwoordelijk voor putten en spoorvorming in de weg. Maar deze verantwoordelijkheid omzetten in klinke munt is niet zo vanzelfsprekend.

Wellicht heeft u al aangiftes gekregen. Hoe reageert u eigenlijk het best? En wat kunnen we onze klanten adviseren om bij schade aan het voertuig hun claim hard te maken? Onze juridische dienst geeft u graag enkele tips.

Wat zegt de wet?

Ons wegnnet en onze fietspaden moeten aan de gestelde verwachtingen beantwoorden zodat zij een normaal verkeer toelaten. Vanaf het ogenblik dat openbare wegen niet meer de nodige veiligheid bieden, zijn zij volgens de rechtspraak behept met een gebrek. Dit wil zeggen dat de weg een abnormaal kenmerk vertoont dat het ongeschikt maakt voor het gebruik waarvoor het bestemd is. En op grond van art. 1384 al. 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt de overheid dan vermoed aansprakelijk te zijn voor de gebrekkige zaak die zij onder haar bewaring heeft. Zelfs als zij niet op de hoogte was van het gebrek en zelfs als dat gebrek niet aan de overheid als bewaarder te verwijten valt! Een verkeersdeelnemer die schade lijdt door een gebrek aan de openbare weg kan zich daarom keren tegen diegene die belast is met de "bewaring" van de weg (Gemeente, Regio of Provincie).

Hoe aangeven ?

Zoals in elk juridisch dossier valt of staat de afloop met het vergaren van voldoende bewijsmateriaal. Het slachtoffer moet altijd bewijzen dat zijn schade wel degelijk veroorzaakt werd door de slechte staat van het wegdek.

Zonder bewijs van het gebrek ... geen geding mogelijk. En hier wringt dikwijls het schoentje.

Sensibiliseer uw klanten daarom, eventueel proactief, om bepaalde stappen te ondernemen in een dergelijk pechgeval. Adviseer hun dus voor een **stevige bewijsvoering te zorgen**.

Welke bewijzen komen in aanmerking ?

- Vaststelling door deurwaarder (heel ernstige schade of letsels)
- Vaststelling door een politieagent. Indien deze niet wil komen, vraag dat uw telefonische oproep officieel wordt geregistreerd met uur en datum. Ga zo snel mogelijk zelf langs om een klacht in te dienen en verwijs naar uw telefonische oproep. Een PV is onontbeerlijk!
- Foto's. Maak (met de gsm) een foto van de schade, van het wegdek en eventueel van de verkeerssituatie. Wees zo volledig mogelijk, zodat een objectief beeld geschetst kan worden.
- Probeer een krant van de dag in de foto te betrekken zodat we het bewijs van datum ongeval kunnen aantonen.
- Getuigenissen van omstaanders. Spreek iemand aan die het voorval heeft waargenomen, een passerende chauffeur of de dienst die het voertuig komt wegslepen. Spreek één of meer omwonenden aan en stel hen de vraag of er zich al gelijkaardige ongevallen voorgedaan hebben.
- Bewaar zeker ook de beschadigde goederen, zodat deze bij een eventuele expertise voorgelegd kunnen worden.

Bij gebrek aan zulke bewijzen kunnen enkel "vermoedens" geuit worden en dit maakt de zaak moeilijker. Een rechter aanvaardt enkel vermoedens indien deze "gewichtig, bepaald en met elkaar overeenstemmend zijn" (art 1353 Burgerlijk Wetboek). Zo kan een rechter bijvoorbeeld rekening houden met het feit dat zich op dezelfde dag verschillende ongevallen op dezelfde plaats

hebben voorgedaan. Maar hij hoeft dit niet te doen en dit blijft dus heel onzeker.

Gebrek

Wat is een gebrek? Wat is een abnormaal kenmerk? Dikwijls ontkent de overheid de aanwezigheid van het gebrek of betwist men het belang van het gebrek. De overheid kan ook overmacht invoeren door bv te argumenteren dat 'ze niet overal tegelijk kunnen zijn om de staat van het wegdek te controleren'. Het gaat dus om een weerlegbaar vermoeden. De overheid kan het tegenbewijs leveren dat het gebrek niet aan hen te wijten is en dat zij redelijkerwijze dit niet hadden kunnen voorkomen. In feite is het de rechter die soeverein oordeelt over het al of niet abnormale karakter van een zaak. Zijn beslissing is doorslaggevend...

Een erg belangrijk obstakel om het vermoeden van aansprakelijkheid te laten erkennen ligt in de houding van het slachtoffer zelf. De bewaarder van de weg (overheid) roept soms het gedrag of de fout van het slachtoffer in als volledige of gedeeltelijke oorzaak van de schade. Bijgevolg wordt het slachtoffer helemaal niet of slechts deels vergoed.

Zo kan men de bestuurder verwijten onoplettend te zijn bij een erg zichtbaar gebrek of roekeloos gereden te hebben. Het slachtoffer dient daarom aandachtig te zijn in zijn officiële verklaring.

Ter volledigheid melden wij naast art 1384 van het BW ook het bestaan van de Gemeentewet, waarvan art.

135 §2 bepaalt dat elke gemeente moet zorgen voor een veilig en vlot verkeer op openbare wegen, straten, kaden en pleinen. Dit omvat de reiniging, de verlichting, de opruiming van hindernissen, het herstellen enz. Ook dit juridisch argument wordt regelmatig ingeroepen om een vergoeding voor het slachtoffer verkrijgen, maar dit artikel in de Gemeentewet laat de gemeente wel toe om "overmacht of toeval" in te roepen om haar aansprakelijkheid te weerleggen. Ook zij kan aanvoeren dat zij onmogelijk op de hoogte kon zijn van de slechte staat van een bepaalde weg. En zo komen wij opnieuw bij het bewijs. Bovendien hebben gemeentes een middelverplichting (en geen resultaats- of garantieverplichting). Zij moeten redelijke en voorzienbare maatregelen nemen om de wegen veilig te maken maar dit is geen absolute verplichting.

Uit dit kort overzicht blijkt hoe moeilijk in de praktijk het verhaal van de schade ten gevolge van de slechte staat van het wegdek kan zijn. Gelukkig kunnen onze klanten rekenen op DAS- Rechtsbijstand, maar wat de bestuurder zelf wel of niet doet na het ongeval bepaalt voor een belangrijk stuk de behandeling van zijn eigen dossier. Zonder bewijs is er geen verhaal mogelijk! De kracht van de rechtsbijstand zit in de sterkte van het dossier. Help ons dus uw klanten te helpen!

p.s. Meer weten? Lees ook het hoofdartikel van het D.A.S.-Journal n°4/2008, n°1/2006.

*Rechtsbijstand D.A.S.
Aan de kant van de klant.*